„BEZPIECZNY STRAŻAK" DLA PÓŁNOCY WOJEWÓDZTWA. PROMESY ODEBRAŁO KILKADZIESIĄT JEDNOSTEK

Piotr Biernacki, fot. Piotr Biernacki

Strażacy ochotnicy z północnej części województwa śląskiego będą mogli uzupełnić wyposażenie potrzebne podczas akcji ratowniczych. 10 sierpnia w Ostrowach nad Okszą w gminie Miedźno podsumowano tegoroczną edycję programu „Bezpieczny Strażak" i wręczono promesy jednostkom z powiatów częstochowskiego, kłobuckiego, lublinieckiego i myszkowskiego. Łącznie do 71 ochotniczych straży pożarnych z tych czterech powiatów trafi ponad 1,1 mln zł.

Program Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach od lat wspiera jednostki, które często jako pierwsze pojawiają się przy pożarach, wypadkach, podtopieniach czy skutkach gwałtownych zjawisk pogodowych. W tegorocznej edycji pieniądze otrzymało w całym województwie 261 jednostek, a wartość przyznanego wsparcia przekroczyła 3,63 mln zł.

Środki mają zostać przeznaczone przede wszystkim na zakup sprzętu i wyposażenia wykorzystywanego w działaniach ratowniczych. W przypadku jednostek z północy regionu wysokość dotacji jest bardzo zróżnicowana - od 10 tys. zł do nawet 80 tys. zł.

Największa pula przypadła powiatowi kłobuckiemu, gdzie 26 jednostek otrzyma łącznie niemal 413 tys. zł. Najwyższe dotacje - po 80 tys. zł - trafią do OSP w Kamyku oraz OSP w Rębielicach Królewskich. Na liście znalazły się również jednostki m.in. z Kłobucka, Krzepic, Lipia, Miedźna, Opatowa, Panek, Przystajni i Wręczycy Wielkiej.

Niewiele mniej pieniędzy otrzymają jednostki z powiatu częstochowskiego. Tutaj również dofinansowanie przyznano 26 organizacjom, a łączna wartość wsparcia wynosi prawie 390 tys. zł. Promesy otrzymali strażacy m.in. z Cisia, Dąbku, Raczkowic, Soborzyc, Ulesia, Bystrzanowic, Osin, Zawisnej, Aleksandrii, Konopisk, Bogusławic, Kruszyny, Staromieścia, Mokrzeszy, Małus Małych, Cykarzewa Północnego, Przymiłowic, Nierady, Słowika, Wiercicy, Woli Mokrzeskiej, Zalesic, Kościelca, Rędzin, Rudnika Małego czy Starczy.

Do 11 jednostek z powiatu lublinieckiego trafi łącznie 149 tys. zł. Najwięcej, 25 tys. zł, otrzyma OSP Woźniki. OSP Chwostek pozyskało niespełna 23,9 tys. zł, OSP Wędzina 14,8 tys. zł, a OSP Lisów 12,4 tys. zł. Dofinansowanie przyznano także strażakom z Harbułtowic, Cieszowej, Rusinowic, Dralin, Solarni, Lisowic i Łagiewnik Małych.

W powiecie myszkowskim wsparcie otrzymało 8 jednostek, do których trafi w sumie około 160 tys. zł. Najwyższa dotacja przypadła OSP Koziegłówki - 44,2 tys. zł. OSP Kuźnica Stara otrzyma 28,2 tys. zł, a OSP Gniazdów 25,7 tys. zł. Na liście znalazły się również OSP Myszków-Będusz, Myszków-Nowa Wieś, Gorzków, Trzebniów i Przybynów.

-Bezpieczeństwo mieszkańców województwa śląskiego w dużej mierze opiera się na zaangażowaniu i gotowości strażaków ochotników. Dlatego konsekwentnie wspieramy jednostki OSP, wyposażając je w nowoczesny sprzęt i narzędzia niezbędne do skutecznego działania. Jako Fundusz chcemy być realnym partnerem OSP i odpowiadać na ich najważniejsze potrzeby. To inwestycja zarówno w bezpieczeństwo lokalnych społeczności, jak i ochronę środowiska – podkreślił podczas uroczystości podpisania umów Mateusz Pindel, prezes zarządu WFOŚiGW w Katowicach.

Tegoroczny „Bezpieczny Strażak" oznacza więc dla północy województwa konkretny zastrzyk pieniędzy na wyposażenie remiz i samochodów ratowniczych. W przypadku wielu mniejszych OSP nawet kilkanaście tysięcy złotych pozwala kupić sprzęt, którego zakup z bieżących środków jednostki trzeba byłoby odkładać przez kolejne miesiące.

NOWE OZNAKOWANIE I WIĘCEJ INFORMACJI DLA TURYSTÓW. ZMIANY NA SZLAKU W OLSZTYNIE

Piotr Biernacki

Olsztyn znalazł się w gronie sześciu beneficjentów najnowszego rozdania środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach. Samorząd otrzyma 28 tys. zł na oznakowanie szlaku „Dróżki św. Idziego". Na trasie pojawi się tablica startowa oraz siedem tablic przystankowych, które mają nie tylko ułatwić wędrówkę, ale również przybliżyć turystom przyrodnicze i kulturowe walory okolicy.

Projekt wpisuje się w działania łączące turystykę z edukacją terenową. Nowe oznakowanie ma poprawić czytelność przebiegu 8-kilometrowej ścieżki, prowadzącej przez Olsztyn, Rezerwat Przyrody „Sokole Góry" i Zrębice. Jednocześnie tablice mają pełnić funkcję edukacyjną, przekazując informacje związane z lokalnym krajobrazem, przyrodą oraz dziedzictwem tego miejsca.

- „Dróżki Świętego Idziego" funkcjonują jako ścieżka dydaktyczno-przyrodnicza od 2007 roku. Wieloletnia eksploatacja spowodowała częściowe zużycie istniejącego oznakowania, które nie zapewnia już odpowiedniej czytelności przebiegu trasy. Utrudnia to korzystanie ze szlaku. Nowe oznakowanie poprawi czytelność i bezpieczeństwo trasy. Realizacja zadania zakończy się 31 marca 2027 roku - informują miejscowi urzędnicy.

Na realizację zadania Olsztyn otrzymał 28 tys. zł dofinansowania. To część większego programu wsparcia przygotowanego przez WFOŚiGW w Katowicach. Fundusz przeznaczył łącznie blisko 187 tys. zł na sześć projektów związanych z tworzeniem i oznakowaniem ścieżek dydaktycznych, przyrodniczych oraz ekologicznych w województwie śląskim. Oprócz Olsztyna pieniądze trafią również do Częstochowy, Dębowca, Czeladzi, Żywca oraz Górnośląskiego Centrum Kultury i Spotkań im. Eichendorffa w Łubowicach.

- Dzięki tym inwestycjom mieszkańcy i turyści zyskają jeszcze lepszy dostęp do wiedzy o przyrodzie, bioróżnorodności i ochronie środowiska, a edukacja ekologiczna stanie się jeszcze bardziej atrakcyjna i dostępna dla wszystkich - podkreślają przedstawiciele Funduszu.

DWA NOWE REZERWATY NA JURZE. POD OCHRONĘ TRAFIŁO PONAD DWIEŚCIE HEKTARÓW LASÓW I WAPIENNYCH WZGÓRZ

Monika Wójcik, fot. RDOŚ w Katowicach

Na terenie powiatu częstochowskiego utworzono dwa nowe rezerwaty przyrody. Bogdaniec i Psi Nos objęły łącznie ochroną niemal 220 hektarów cennych jurajskich lasów, wapiennych wzgórz oraz ostańców skalnych. Dzięki tej decyzji liczba rezerwatów w województwie śląskim wzrosła do 70.

- Utworzenie kolejnych rezerwatów przyrody to ważny krok w ochronie najcenniejszych przyrodniczo fragmentów Jury Krakowsko-Częstochowskiej. Zarówno Bogdaniec, jak i Psi Nos wyróżniają się wysoką wartością przyrodniczą, bogactwem siedlisk oraz wyjątkowymi walorami krajobrazowymi – podkreśla Mirosława Mierczyk-Sawicka, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach.

Rezerwat Bogdaniec powstał w gminie Janów, na terenie Nadleśnictwa Złoty Potok. Obejmuje 126,13 hektara i chroni ekosystem leśny o cechach naturalnych, w tym dobrze wykształcone buczyny porastające wapienne wzgórza.

W granicach rezerwatu znalazły się wzgórza Bogdaniec i Koziarska Góra wraz z licznymi wychodniami oraz schroniskami skalnymi. Obszar ten stanowi część Natury 2000 Ostoja Złotopotocka. Dominują tam żyzne buczyny oraz ciepłolubne buczyny storczykowe, a na wapiennych ścianach rozwijają się zbiorowiska roślinności naskalnej.

W runie leśnym występują między innymi buławnik wielkokwiatowy, żywiec dziewięciolistny, żywiec cebulkowy i przytulia wonna. Wokół rezerwatu wyznaczono także otulinę o powierzchni 159,12 hektara, która ma ograniczać wpływ czynników zewnętrznych na chronione siedliska.

Drugi z nowych rezerwatów, Psi Nos, obejmuje 93,07 hektara lasów Nadleśnictwa Złoty Potok położonych w gminach Mstów i Olsztyn. Ochroną objęto tam wielogatunkowy las o cechach naturalnych, z siedliskami grądów, buczyn i kwaśnych dąbrów.

Charakterystycznym elementem krajobrazu są wzgórza Psi Nos, Dębowa Góra oraz Wzgórza Srockie z licznymi wapiennymi ostańcami i wychodniami skalnymi. Obszar znajduje się w granicach Natury 2000 Ostoja Olsztyńsko-Mirowska.

Na terenie rezerwatu występuje wiele rzadkich gatunków roślin, w tym lilia złotogłów, miodownik melisowaty, gnieźnik leśny, wawrzynek wilczełyko oraz naturalne stanowisko kłokoczki południowej. Otulina rezerwatu ma powierzchnię 185,80 hektara i obejmuje przyległe tereny leśne oraz nieleśne.

Propozycje utworzenia obu rezerwatów znalazły się wcześniej w bazie nowych obszarów chronionych opracowanej przez Klub Przyrodników w ramach ogólnopolskiej inicjatywy „Rezerwaty przyrody - czas na come back".

- Ochrona rezerwatowa daje tym lasom perspektywę niezmiennego trwania przez kolejne dekady. Cenne jurajskie buczyny, tak charakterystyczne dla tego rejonu, będą mogły rozwijać się zgodnie z naturalnymi procesami, zachowując ciągłość siedlisk oraz warunki życia związanych z nimi rzadkich gatunków - zaznacza Przemysław Skrzypiec, Regionalny Konserwator Przyrody.

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach finalizuje obecnie prace nad utworzeniem kolejnych dwóch rezerwatów - Głębokie Doły i Zastudnie. Oznacza to, że sieć obszarów objętych najwyższą formą ochrony przyrody w regionie może wkrótce ponownie się powiększyć.

Za treści zawarte w publikacji dofinansowanej ze środków WFOŚiGW w Katowicach odpowiedzialność ponosi Redakcja.

Kolumnę dofinansowano ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach

USUNĘLI KOLEJNE TONY AZBESTU. DO LIKWIDACJI ZOSTAŁO JESZCZE PONAD PIĘĆSET

Piotr Biernacki, fot. Urząd Gminy Opatów

Kolejne 88 ton wyrobów zawierających azbest zniknęło z nieruchomości na terenie gminy Opatów. Przeprowadzone w ostatnich tygodniach prace objęły 32 posesje i obejmowały zarówno demontaż, jak i zebranie, transport oraz unieszkodliwienie niebezpiecznego materiału. Choć od początku programu udało się już usunąć znaczną większość zinwentaryzowanego azbestu, do likwidacji pozostaje jeszcze około 506 ton, przede wszystkim w postaci eternitowych pokryć dachowych.

Jak informują miejscowi urzędnicy, usuwanie azbestu w gminie Opatów prowadzone jest systematycznie od 2017 roku. Tegoroczna akcja była kolejnym etapem wieloletniego przedsięwzięcia, którego celem jest całkowite wyeliminowanie z terenu samorządu materiałów zawierających rakotwórczy minerał.

W ostatnich tygodniach specjalistyczna firma zajmowała się nieruchomościami, z których wyroby azbestowe należało zdemontować lub odebrać, a następnie bezpiecznie przetransportować do miejsca ich unieszkodliwienia.

- Łącznie z 32 posesji usunięto 88 ton materiałów - informuje opatowski urząd gminy.

Skala problemu była jednak początkowo znacznie większa. Inwentaryzacja wykonana przed rozpoczęciem realizacji programu wykazała, że na terenie gminy znajdowało się blisko 2 tys. ton wyrobów zawierających azbest, rozmieszczonych na około 1200 posesjach. W zdecydowanej większości były to elementy pokryć dachowych wykonanych z eternitu.

- Po kilku latach regularnych działań samorząd ma za sobą około trzech czwartych całego zadania. Oznacza to, że z terenu gminy usunięto już zdecydowaną większość materiałów ujętych w pierwotnej inwentaryzacji. Do wykonania pozostaje jeszcze około 506 ton - zaznaczają przedstawiciele lokalnej administracji.

NAUKA WYJDZIE ZE SZKOLNYCH MURÓW. PLACÓWKI Z REGIONU ZBUDUJĄ EKOPRACOWNIE POD CHMURKĄ

Piotr Biernacki, fot. Kingmaker

Trzynaście placówek oświatowych z powiatów kłobuckiego, częstochowskiego i myszkowskiego znalazło się na liście laureatów tegorocznej edycji konkursu „Ekopracownia pod chmurką 2026". Na realizację plenerowych miejsc do nauki otrzymają łącznie ponad 899 tys. zł. Najwięcej projektów z naszego regionu powstanie w powiecie kłobuckim.

Zarząd Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach ogłosił wyniki czwartej edycji konkursu „Ekopracownia pod chmurką". Jego założeniem jest tworzenie na terenach należących do szkół przestrzeni edukacyjnych, które pozwalają prowadzić zajęcia z przyrody, biologii, ekologii, geografii czy geologii poza tradycyjną salą lekcyjną.

W tym roku do Funduszu wpłynęło 170 wniosków opiewających łącznie na ponad 11,67 mln zł. Dofinansowanie przyznano 95 placówkom, a wartość wszystkich dotacji wyniosła ponad 6,61 mln zł. Po zakończeniu realizacji wybranych projektów w województwie śląskim ma funkcjonować już 355 takich plenerowych pracowni.

Najliczniejszą reprezentację spośród trzech analizowanych powiatów ma powiat kłobucki. Na liście laureatów znalazło się tam sześć placówek, którym przyznano łącznie 414,16 tys. zł.
Szkoła Podstawowa nr 3 im. Jana Pawła II w Kłobucku otrzyma 70 tys. zł na utworzenie „Sensorycznego Ogrodu". Taką samą kwotę przyznano Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Lindowie, gdzie powstanie „Zielona Sala".

W Zajączkach Pierwszych Szkoła Podstawowa im. Jana Brzechwy zrealizuje projekt „Ekozakątek - przygody początek". Gmina Krzepice otrzymała na ten cel 64,2 tys. zł. Z kolei Filialna Szkoła Podstawowa nr 1 w Iwanowicach Dużych w gminie Opatów dostanie 70 tys. zł na „Przystanek Natura".

Na liście jest także Szkoła Podstawowa im. Tadeusza Kościuszki w Pankach. Projekt „Zielony Zakątek" otrzymał 69,9 tys. zł dofinansowania. Szóstym laureatem z powiatu jest Szkoła Podstawowa im. Stanisława Ligonia w Truskolasach w gminie Wręczyca Wielka. Tam z 70 tys. zł wsparcia ma powstać „Ogródek Młodego Obserwatora i Badacza".

Pięć przedsięwzięć zostanie zrealizowanych na terenie powiatu częstochowskiego. Ich łączna wartość dofinansowania to 345 tys. zł.

W Złotym Potoku Technikum w Zespole Szkół im. Władysława Szafera otrzyma 70 tys. zł na stworzenie „Zielonej Strefy Szafera". W tym przypadku wnioskodawcą jest powiat częstochowski. Kolejne 70 tys. zł trafi do Szkoły Podstawowej w Olbrachcicach w gminie Dąbrowa Zielona. Projekt tej placówki nosi nazwę „Zielone Ekozacisze".

Kolejne pełne 70 tys. zł otrzyma również Szkoła Podstawowa im. Henryka Drzazgi w Lgocie Małej w gminie Kruszyna. Tam zaplanowano „Pracownię na 4 strony świata". Natomiast nieco niższą dotację, 65 tys. zł, przyznano Szkole Podstawowej w Biskupicach w gminie Olsztyn. Pieniądze pozwolą stworzyć „Akademię Natury - Z przyrodą za pan brat". Natomiast w Rędzinach przy Szkole Podstawowej im. Gustawa Morcinka w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 1 powstanie „EkoPrzystań Rędziny". Na jej realizację przyznano także 70 tys. zł.

W powiecie myszkowskim dofinansowanie otrzymały dwie placówki. Łącznie na ich projekty przeznaczono 140 tys. zł.

Pierwszą jest Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 5 im. Henryka Sienkiewicza w Myszkowie. Ma tam powstać ekopracownia „W harmonii z przyrodą". Drugie 70 tys. zł trafi do gminy Poraj. Szkoła Podstawowa im. kpt. Leonida Teligi zrealizuje projekt „Ekologia na piątkę".

Łącznie trzynaście placówek z trzech powiatów otrzyma 899,16 tys. zł. Nowe ekopracownie mają być nie tylko miejscami prowadzenia lekcji. Ich wyposażenie i zagospodarowanie ma umożliwiać uczniom prowadzenie obserwacji, doświadczeń i poznawanie procesów zachodzących w środowisku bezpośrednio w terenie.

- Gratulujemy wszystkim laureatom i życzymy wielu inspirujących, pełnych odkryć zajęć na świeżym powietrzu – podkreślają przedstawiciele Funduszu.

OGRÓD DESZCZOWY, ZIELONE TARASY I NOWE NASADZENIA. GMINA SZYKUJE DUŻĄ INWESTYCJĘ EKOLOGICZNĄ

Monika Wójcik, fot. Kingmaker (zdjęcie ilustracyjne)

Urzędnicy z Żarek pozyskali blisko 1,7 mln zł unijnego dofinansowania na realizację projektu związanego z zieloną infrastrukturą mającą służyć łagodzeniu klimatu. Inwestycja obejmie cztery lokalizacje na terenie miasta, w których pojawią się nowe nasadzenia, rozwiązania poprawiające retencję wód opadowych oraz elementy małej architektury. Całość ma kosztować ponad 2 mln zł.

Projekt został wysoko oceniony i zajął trzecie miejsce na liście przedsięwzięć wybranych do dofinansowania. Jego głównym celem jest zwiększenie odporności przestrzeni miejskiej na skutki zmian klimatu, poprawa zagospodarowania wód opadowych oraz rozwój terenów zielonych.

Zmiany obejmą teren przy ulicy Leśnej, Plac bł. ks. Gietyngiera, otoczenie budynku magistratu oraz teren przy miejscowej podstawówce.

- Przy ulicy Leśnej ma powstać teren biologicznie czynny z nasadzeniami hydrofitowymi, a także rodzimymi gatunkami drzew owocowych i liściastych. Zaplanowano również altanę wyposażoną w zbiorniki na deszczówkę, siedziska z elementami zacieniającymi oraz podesty do siedzenia - informuje Katarzyna Kulińska-Pluta z urzędu miejskiego.

Zmieni się również Plac bł. ks. Ludwika Rocha Gietyngiera. Wykonana zostanie przepuszczalna nawierzchnia, która ma ułatwić zagospodarowanie wód opadowych. Przestrzeń uzupełnią nowe drzewa, krzewy oraz nasadzenia traw. Pojawią się także miejsca do siedzenia z elementami zapewniającymi cień.

Przy budynku magistratu powstanie natomiast ogród deszczowy w dwupoziomowej donicy. Zostanie on uzupełniony o nasadzenia krzewów i traw, które mają nie tylko poprawić estetykę otoczenia magistratu, ale również wspomagać zatrzymywanie wody.

- Najbardziej rozbudowany zakres prac przewidziano przy szkole w Żarkach. Powstaną tam kaskadowe tarasy z oczkami obsadzonymi roślinami hydrofitowymi oraz ażurowa klasa w krajobrazie z miejscami do siedzenia. Zaplanowano również pochylnię dla osób z niepełnosprawnościami, łączącą drogę z terenem szkoły. Uzupełnieniem będą wiata rowerowa, kosze do segregacji odpadów oraz tablica informacyjna - dodaje Kulińska-Pluta.

Częścią projektu będzie także kampania edukacyjna skierowana do mieszkańców gminy. Jej zadaniem będzie zwiększenie wiedzy na temat skutków zmian klimatu oraz prezentowanie rozwiązań, które można stosować lokalnie, między innymi w zakresie retencji i wykorzystywania zielonej infrastruktury.

Realizacja inwestycji została zaplanowana na przyszły rok. Całkowita wartość projektu przekracza 2 mln zł, z czego blisko 1,7 mln zł stanowi dofinansowanie ze środków unijnych.

Za treści zawarte w publikacji dofinansowanej ze środków WFOŚiGW w Katowicach odpowiedzialność ponosi Redakcja.

Kolumnę dofinansowano ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach